

Referat despre Monografia satului moldovean din Amintiri din copilarie

Amintiri din copilarie reprezinta principala opera a lui Ion Creanga. Reprezinta primul roman a copilariei taranesti din literatura romana.

Spre deosebire de alti scriitori, care si-au evocat copilaria (Negruzzi, Alecsandri, Russo), Ion Creanga a reusit sa-si retraiasca copilaria.

Scrise la varsta maturitatii, autorul reuseste sa intre in rezonanta cu timpul trecut si sa ne faca sa traim alaturi de el anii fericiti ai copilariei in frumosul tinut al Humulestiului.

Evocarea lui Ion Creanga este plina de nostalgie, duiosie, cand se refera la satul natal si la parinti; este plina de umor, cand reconstituie aventurile copilariei.

Evocarea se incarca cu elemente de satira, cand se refera la defecte omenesti si la institutiile vremii.

Unii critici literari au considerat Amintiri din copilarie un bildungs-roman in sensul ca prezinta formarea unui caracter de la anii copilariei pana la parasirea satului natal.

Farmecul amintirilor rezulta din sinceritatea cu care autorul povesteste si din umorul poznelor povestite. Calinescu spunea ca in Amintiri din copilarie Creanga evoca copilaria copilului universal; aceasta inseamna ca autorul evoca poznele copilului din totdeauna si de peste tot; cu toate acestea amintirile redau copilaria autorului, evolutia sa spirituala intr-un mediu specific, acela a satului moldovean de la jumatarea secolului al XIX-lea.

Din toate acestea rezulta ca amintirile au o dubla valoare: biografica si documentara.

Incontestabil, amintirile au si o valoare literar-artistica, rezultat in primul rand al exceptionalului talent de povestitor a lui Ion Creanga.

Pe parcursul scrierii, monologul alterneaza cu dialogul, cu scene in care autorul se identifica cu diferite personaje.

Amintirile sunt deci un roman al copilariei, un roman al formarii unui caracter si o monografie a satului moldovenesc de la jumatarea secolului XIX-lea.

Monografia satului

1). Descrierea satului si a oamenilor

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

- 2). Ocupatii, mestesuguri
- 3). Datini si obiceiuri la sarbatori
- 4). Credinte, obiceiuri, superstitii
- 5). Medicina populara
- 6). Institutiile vremii (scoala, biserica, armata)
- 7). Psihologia oamenilor
- 8). Gastronomie populara

Descrierea satului

Nu intamplator fiecare parte a amintirilor incepe cu descrierea satului natal sau a familiei. Autorul construiește un spatiu ideal fata de care isi exprima constant fidelitatea si dragostea. Ruperea de acest spatiu ideal inseamna instrainarea, indepartarea de niste valori eterne.

Afectivitatea il face pe omul matur sa idealizeze tinutul natal.

-Partea I.-

Amintirile incep cu descrierea satului: sat mare si vesel, vechi, razasesc, intemeiat in toata puterea cuvantului.

Caracteristica acestui sat este harnicia oamenilor fiind surprinsi in timpul muncii si al jocului: cu gospodari tot unul si unul care stiau a invarti si hora dar si suveica.

Imbinarea suveica, vuia si vatale sugereaza dinamism si vitalitate.

Satul are biserica, scoala, preot si dascal, care fac mare cinste locului.

Autorul foloseste imperfectul evocarii pentru a crea senzatia de durata. Determinarea temporala este vaga, pe vremea aceea, proiectand in fond satul pe dimensiunile eternitatii.

-Partea II.-

Nu stiu altii cum sunt, dar eu, cand ma gandesc la locul nasterii mele, la casa parinteasca din Humulesti, la stalpul hornului unde lega mama o sfoara cu motocei la capat, de crapau matele jucandu-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care ma tineam cand incepusem a merge copacel, la cuptorul pe care ma ascundeam, cand ne jucam noi, baietii de-a mijoarca, si alte jocuri si jucarii pline de hazul si farmecul copilaresc, parca-mi salta si acum inima de bucurie! si, Doamne, frumos era pe atunci, caci si parintii si fratii si surorile imi erau sanatosi, si casa imi era indestulata, si copiii si copilele imi mergeau dupa plac, fara de suparare, de parca era toata lumea a mea!

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Inceputul partii a doua evoca casa parinteasca. Autorul reconstituie spatiul domestic, familiar in care domnea intelegerea, veselie, buna-starea. Tot fragmenul exprima nostalgia omului matur, dupa anii fericiti ai copilarii in mijlocul parintilor, fratilor, surorilor.

-Partea III.-

De la bun inceput autorul precizeaza ca Humulestiul nu este un sat oarecare, laturalnic, mocit si lipsit de privelistea lumii ca alte sate.

Dimpotriva, satul este asezat la incrucisarea marilor drumuri, care duc spre manastiri: Agapia, Varatec, Seac (Secu), Neamt, spre cetatea de scaun a Moldovei si spre Targu Neamt.

Humulesti este definit de data aceasta in relatie cu asezarile invecinate. Autorul insista asupra geografiilor economice si spirituale a tinutului: astfel oamenii sunt definiti prin ocupatiile si psihologia lor: vanatorii Neamtului sunt samanta de viteji, pentru ca s-au luptat cu armatele lui Sobieski; cei din Boistea sunt bogati si cinstiti; cei din Blebea sunt generosi.

Aceste tinuturi sunt definite prin elemente de permanenta din istoria Moldovei: manastiri, cetati, domnitori, mitropoliti.

Aflam date interesante si despre ocupatiile localnicilor: stuparitul, oieritul, prelucrarea lanii, cresterea animalelor.

Exista o prezentare gradata, care culmineaza cu exclamatia din final: Lume si iar lume!

In acest fragment sunt prezentate coordonatele unui sat etern ai carui oameni intruchipeaza virtuti si calitati morale, legate de munca si de viata familiei.

-Partea IV.-

Draga-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgatoare si limpede ca cristalul in care se oglindeste cu mahnire Cetatea Neamtului de atatea veacuri. Dragi-mi erau tata si mama, fratii si surorile, si baietii satului, tovarasii mei din copilarie, cu cari in zilele geroase de iarna, ma desfatam de sarbatori, cautand si chiuind, cutreieram dumbravile si luncile umbroase, prundul cu stioalnelor, tarinile cu holdele, campul cu florile si mandrele dealuri de dupa cari-mi zambeau zorile in zburdalnica varsta a tineretii.

Partea a patra incepe cu descrierea Ozanei, in care se oglinesc vechile ziduri ale cetatii Neamtului. Autorul evoca concentrat, recapituland lumea taraneasca de la munte, familia, jocurile copilarii fericite. Viziunea este din nou nostalgica.

Amintiri din copilarie ne ofera pretioase informatii despre modul de viata al humulestenilor; acestia

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

sunt razezi fara pamanturi, angrenati intr-o industrie de tip casnic, bazata pe prelucrarea lanei si a pielii.

Flacaii torc si ei in rand cu fetele si se ocupa cu tesutul si croitul sumanelor, a itariilor, a stergarilor de borangic pe care le vindeau la iarmaroacele de la Focsani, Bacau, Roman, Targu-Frumos.

Caci trebuie sa va spun ca la Humulesti torc si fetele si baietii, si femeile si barbatii; se fac multe giguri de sumani, si lai, si de noatem, care se vand si panura, si cusute; si acolo pe loc, la negustori armeni, veniti inadins din alte targuri: Focsani, Bacau, Roman, Targu-Frumos, si de pe aiurea, precum si pe la iarmaroacele in toate partile. Cu asta se hranesc mai mult humulestenii, razasi fara pamanturi, si cu negusoria din picioare: vite, cai, porci, oi, branza, lana, oloi, sare si faina de papusoi; sumane mari, genunchere si sardace; itari, berneveci, cameoane, laicere si scorturi in florite; stergare de borangic si alte lucruri ce le ducea lumea in targ de vanzare sau joia pe la manastirile de maici, carora le vine cam peste mana targul.

Oamenii isi lucreaza singur incaltamintea si imbracamintea. De exemplu bunicul David Creanga din Pipirig isi croieste singur incaltamintea dintr-un piele de porc salbatic.

Humulestenii se ocupa si cu comertul, ceea ce implica si o terminologie monetara specifica epocii: bani, lei, husasi, icusari, irmilici.

Creanga ne ofera informatii pretioase si despre mestesugarile practicate de Humulesteni: astfel gasim o multime de termeni de specialitate in fragmentul in care este prezentat Pavel Ciubotarul, gazda lui Nica: m-am asezat in gazda la Pavel Ciubotarul din ulita Radaseni, unde erau si ceilalti tovarasi ai mei. Catineul care facea ziua noapte si noaptea zi, jucand stos, rar venea pe la scoala. Noi, daca vedeam asa, ne duceam si mai rar; dar nebunii stiu ca faceam de-ajuns. Pavel era holteiu, si casa lui destul de incapatoare: laiti si patui de jur imprejur; langa soba, altul, si toate erau prinse. Iara gazda, robotind zi si noapte, se proselavea pe cuptor, intre sanuri, calupuri, astragaciu, bedreag, dichiciu si alte custuri taioase, muscea, piedeca, hasca si chin, ace sule, cleste, pila, ciocan, ghint, piele, ata, harbul cu calacau, leiu si tot ce trebuie unui ciubotar.

Astfel de termeni gasim si in prezentarea mosului Chiorpec ciubotarul, care ungea ciubotele cu dohot de cel bun care face pielea moale cum ii bumbacul.

Oamenii sunt harnici, buni gospodari, muncesc din greu dar stiu sa se bucure si sa petreaca la sarbatori: se aduna la sezator si la claci, spun povesti, canta si joaca dansuri specifice zonei, ca mariuta, corabiceasca, alivencile si horodinca.

Semnificative in acest sens sunt fragmentele in care Creanga prezinta figura lui mos Bodranga, care le canta tinerilor din fluier.

In timpul sarbatorilor oamenii respecta obiceiuri, traditii vechi. De craciun copii merg la colindat, iar

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

de boboteaza insotesc preotul, primind daruri de la oamenii din sat, la inmormantari copiii primesc nuci, mere si covrigi.

Imaginea vietii se completeaza si prin multe detalii, privind mancarile specifice moldovenesti: Costite de porc afumate, chiste si buft umplut, trandafiri usturoieti si slanina de cea subtire, facute de casa, taiate la un loc, fripte bine cu tigaie si cu mamaliguta calda, se duc unse pe gat.

scolile functionau pe langa biserici, infiintate de preoti. scoala din Humulesti este patronata de preotul Ioan Humelescu, iar copiii sunt invatati de Badita Vasile, aplicandu-se sistemul monitorial, se aplicau si metode coercitive (bataia). Scrisul si cititul se invatau pe ceasloave.

La scoala din Brosteni si din Falticeni se punea accentul pe memorizare, pe invatatul mecanic. Creanga, el insusi autor de manuale, gaseste prilejul sa critice gramatica lui Macarescu pentru definitiile grele, aproape imposibile de retinut; semnificativ in acest sens este fragmentul in care Trasnea invata pronumele.

Deasemenea Creanga critica dascalii de la fabrica de popi din Falticeni, care dadeau mai rar pe la scoala, preocupati mai ales de castig si de jocurile de carti.

Creanga precizeaza luarea la oaste cu arcanul a lui Badita Vasile, prin organizarea unei claci mincinoase. Creanga apreciaza in mod deosebit straduinta unor dascalii, preoti, implicati in viata satului, de exemplu Ioan Humelescu, alteori satirizeaza preotii lacomi, pusi pe imbogatire: Picioare de cal, gura de lup, obraz de scoarta si pantece de iapa se cer unui pop si nimic alta ceva.

In alte parte unul din personaje noteaza ca popa are mana de luat si nu de dat, el ia si de pe viu si de pe mort.

In general traiul oamenilor este modest, ei reusind sa se ridice deasupra nevoii. Satul Brosteni este mic, alcatuit din case imprastiate printre munti. Avea o cocioaba veche de barne cu ferestrele cat palma. Tot avutul Irinucai se reduce la doua capre slabe si raoase. Irinuca si barbatul ei robotesc toata saptamana pentru a castiga cele necesare traiului.

Oamenii practica medicina populara; gasim o intreaga terminologie medicala; astfel mos Vasile tandura ii trateaza pe bolnav cu hostine de sau si otet de leustean.